

DANMARK OG DET INTERNATIONALE SYSTEM

Festskrift til Ole Karup Pedersen

Redaktion
Bertel Heurlin og Christian Thune

Redaktionssekretær
Jørgen Teglers

Politiske Studier
København 1989

Indhold

Forord	5
--------------	---

1. Teoretiske Betragtninger

Curt Sørensen:

Demokrati-diktatur som historisk og politisk problem	9
---	----------

Den historiske og politiske dimension: en efterlysning 9 - Demokratiet og andre regimeformer 10 - Socialismen som perspektiv eller beskrivelse? 16 - Demokratiet i nord og diktaturet i syd: skæbne eller problem? 18 - Hvad blev der af det socialistiske perspektiv? 25 - Konklusion 26 - Noter og henvisninger 27

Lennart Lundquist:

Etiska överväganden och beslutsteori	35
---	-----------

Beslutsteorins analysdimensioner och etiken 35 - Konstruktiv teori för etiska överväganden 41 - Sammanfattning 48 - Litteraturförteckning 49 - Noter och hänvisningar 50

Raimo Väyrynen:

Constraints and opportunities in the foreign policies of small states ...	52
--	-----------

Introduction 52 - External constraints 54 - Internal capabilities 56 - Corporatism as a safeguard 58 - The performance of small states 59 - References 61

Gunnar Sjöblom:

Notater om politiska partier och internationalisering	64
--	-----------

Fenomenet internationalisering 64 - Några metodologiska svårigheter 65 - Inrikespolitiske studier: grundläggande frågeställningar 66 - Partier och internationalisering 68 - Partiernas beslutskalkyler 68 - Arena-Agenda-Aggregering-Tidshorisont-Kongruens 70 - Litteraturförteckning 72

Karsten Ole Knudsen:

International politisk økonomi - tilgange til studiet af stat og marked i internationalt perspektiv	74
--	-----------

Indledning 74 - Den vanskelige internationale politiske økonomi 74 - International Politisk Økonomi, skitse til en definition 75

Manglende syntese, men teoretisk bevidsthed 76 - Den liberale tilgang 78 - Den merkantilistiske tilgang 81 - Den marxistiske tilgang 84 - Den sektorale realisme 87 - De uundværlige teorier 90 - Analysekema over 6 variable 92 - Litteraturfortegnelse 93.

2. Danmarks konkrete placering i det internationale System

Morten Kelstrup:

Sikkerhedsbegrebet og dansk sikkerhedspolitik 97

Indledning 97 - Den snævre opfattelse af sikkerhed 98 - En udvidet opfattelse af sikkerhed 101 - En traditionel tolkning af de seneste års udvikling i den danske sikkerhedspolitiske debat 107 - De internationale sikkerhedsproblemer og den danske debat 109 - Afslutning 111 - Noter og henvisninger 113

Bertel Heurlin:

Er Danmark et lavspændingsområde? 115

Indledning 115 - Definitioner 116 - Påstande 117 - Danmarks position 118 - Svag bipolarisering 120 - Ikke-politisering af den militære balance 122 - Lavt trusselsniveau 125 - Det konkrete danske udgangspunkt 127 - Norden og Nordatlanten 129 - Konklusion 131 - Litteraturfortegnelse 132 - Noter og henvisninger 133.

Håkan Wiberg:

Danmark mellem Norden og Europa 135

Indledning 135 - Norden som system 135 - Norden fra et økonomisk synspunkt: historisk baggrund 137 - De nordiske landes udenrigshandel 138 - De nordiske holdninger: generelle bemærkninger 141 - Danmark og blokkene i FN 142 - Forsigtig konklusion 149 - Noter og henvisninger 150.

Tove Lise Schou:

Danmarks politik over for Internationale organisationer - i et regimeteoretisk perspektiv 151

Indledning 151 - Regimeteori 152 - Stigende multilateralisering 156 - Udenrigspolitik som indenrigspolitik 160 - Konklusion 162 - Noter og henvisninger 163.

Per Kongshøj Madsen:

Men hvad sker der i London, Paris og Bonn? 165

National og international økonomisk politik 165 - Makroøkonomiske modeller 166 - OECD's INTERLINK-model 168 - Danmark og den store verden 170 - Konklusion 177 - Bilagstabeller 179 - Noter og henvisninger 183

3. Historiske Cases og Udviklingslinier

Hans Branner:

Småstaten og den militære magt 187
Forsvarspolitiske grundopfattelser 187 - 9. april-erfaringen 190
- Den militære magts aftagende betydning 192 - Konklusion 203
- Noter og henvisninger 203.

Wilhelm Christmas-Møller:

Forsvarsminister P. Munchs opfattelse af Danmarks stilling som militærmagt - belyst ved hans forvaltning af sit ressort 1913-20 205
Problemstilling 205 - De politiske vilkår 206 - Det lov- og forvaltningsmæssige grundlag 208 - P. Munchs forsvarspolitiske forvaltning 211 - Efter våbentilstanden 211 - Konklusion 218 - Noter og henvisninger 220.

Nikolaj Petersen:

Påskekrisen 1948 223
Indledning 223 - Beslutningsprocessen omkring påskeberedskabet 224 - Hvorfor påskeberedskabet? Eksterne trusselopfattelser 228 - Hvorfor påskeberedskabet? Interne trusselopfattelser 237 - Afslutning 238 - Noter og henvisninger 240.

John Martinussen:

DANIDAS handlingsplan
Et essay om administrationens rolle i formuleringen af dansk bistandspolitik 244
Indledning 244 - Handlingsplanens tilblivelse 245 - Afsluttende bemærkninger 236 - Litteraturfortegnelse 257 - Noter og henvisninger 257.

Georg Sørensen:

Stavnsbåndsjubilæet og den aktuelle krise 259
Indledning: det traditionelle perspektiv 259 - Et nyt perspektiv:

nye spørgsmål 260 - Danmark som udviklingsmodel 261 - Sammenfatning 265 - Noter og henvisninger 266.

Ib Damgaard Petersen:

Deep Structures in international politics

Outbreak of international wars (1823-1982) as a stochastic diffusion processes 267

Concepts and definitions 267 - The empirical study 273 - Comparison of patterns 283 - Conclusion 285 - Notes and references 286.

Tabula gratulatoria 289